

Inhoudsopgave

- 1 Spelen met handvorm
- 2 Voorbeelden handvorm
- 3 Spelen met gebaren
- 4 Brontaal
- 5 Aanpak bij vertalen gedicht
- 6 Aanpak bij schrijven van gedicht in gebarentaal
- 7 Voorbeeld van schrijven stukje gedicht in gebarentaal

Lesinhoud

Doel van de les

“om met plezier jouw taalgevoel alle ruimte durven te geven
en gebarentaal-poëzie in vingers te krijgen”

Concrete leerdoelen

Aan het eind van de les weet de cursist hoe hij/zij
de handvormen en -beweging kan gebruiken ...
... om te rijmen in gebarentaal"
... bij het vertalen van poëzie/gedichten"
... bij het schrijven & voordragen van poëzie/gedichten in gebarentaal"

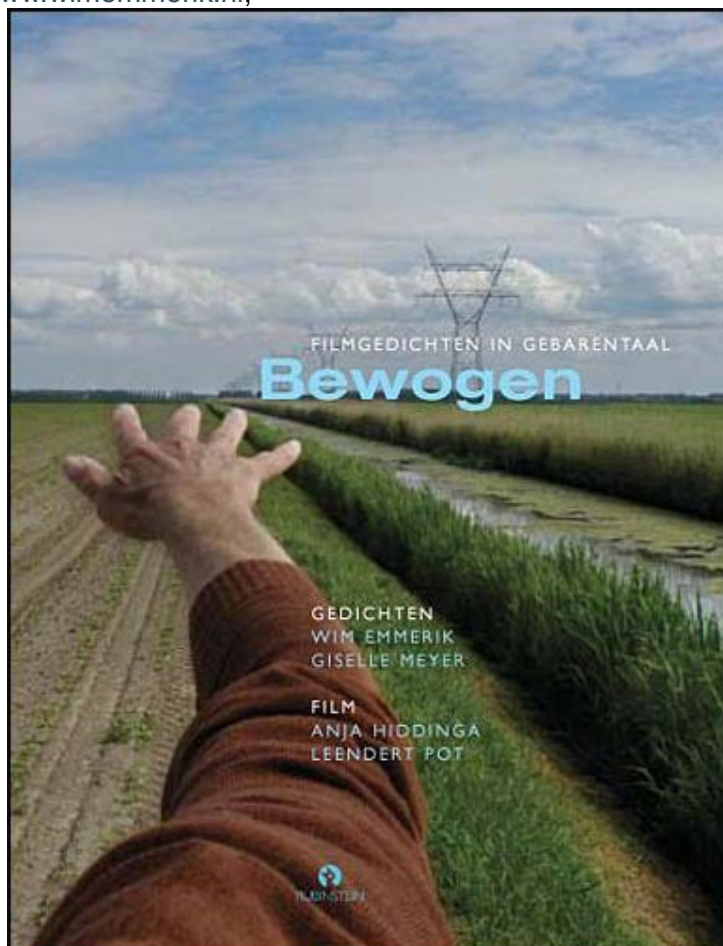
Wat kan je met gebarentaal-poëzie doen?

- tolksituaties
- dagelijks gebarentaalgebruik
- schrijven van poëzie in NGT
- muziektolken
- sinterklaasgedichten
- kinderrijmpjes
- taalkundige onderzoek

Voorbeelden gedichten in gebarentaal

Geelhoed producties, filmgedichten
filmgedicht “Strand” van Giselle Meyer
DVD “bewogen” van Wim Emmerik & Giselle Meyer

<http://www.wimemmerik.nl;>

<https://www.geelprodukt.nl/bewogen.html>

1 Spelen met handvorm

Eerste voorbeeld

Rijm in beweging & handvorm

“Oog in oog met de zee”

Cultuur als zinkende zon

“Staan, golvend kijkend, schilderen” met V-hand

Tweede voorbeeld

“Vijf elementen”

symboliek: water-vuur-lucht-aarde-bloem/liefde/leven

Handvorm

zelfde of dynamisch

handvorm vast of los, met V-hand.

met ILY-hand, fluit, piano, kurketrekker, wijn

“kaassoufle”

Beweging

gebaarbeweging van hand zelfde, maar met verschillende handvormen.

Kerst-feest

Betekeningen

dubbele of meerdere betekenissen per gebaar,

boom, boom2, spelen, leven, “handen”.

Beeldspraak en symboliek in gedichten

betekenis van bloem in “Vijf elementen”, vanuit het hart

Diverse voorbeelden van ‘zelfde handvorm’

* berglandschap-zee-vogel-walvisstaart-waterplons, vissen,
allen met open, vlakke handen in spiegelbeeld en met zelfde beweging,
alleen richting verschilt goede overgangen en zonder pauze

* naaien-schrijven-horend praten-expert-ster,
allen met 1 'mooi'-hand, met overgangen en zonder pauze

* sporten-sterk-vechten-winnen
met overgangen zowel inhoudelijk in betekenis als in beweging, zonder pauze

2 Voorbeelden handvormen

B-hand

boek
boot
zeilboot
zinken
vissen
haai
zee
lucht
delen
horizon
komen

S-hand

sport
ski
storm
slag
jammer
kan
beslissen

“Mooi”-hand

schrijven
naaien
mooi
erg
darten
hoeftniet
antwoord
thee
thuis

V-hand

dansen
wandelen
kijken
schilderen
tekenen
liggen
knippen
ondertekenen
vrede

3 Spelen met gebaren

Doel van deze mini-oefening is om te kunnen rijmen met **gebaren** in gebarentaal. Dus handvorm plus beweging (plus betekenis).

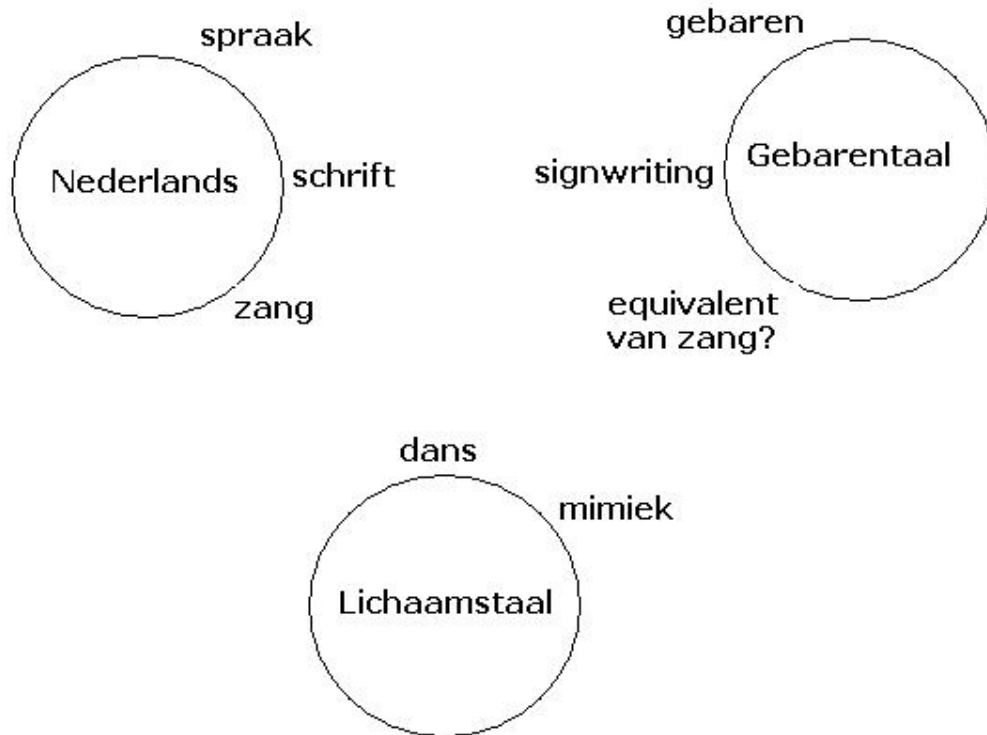
Kies één van de vier zinnen op volgende sheet, of bedenk zelf een zin met 4/5 termen.

Maak daarmee een klein gedicht in gebarentaal, waarin de gebaren rijmen op elkaar qua beweging en/of handvorm.

Denk daarbij aan het voorbeeld van 5 elementen.

1. hart - bloem – vlinder – lucht
2. boot – zeilen – haai – stop
3. vlam – vuur – (vuur)muur – gras – verleiden
4. dromen – wolk - regen – water – stroom – zee

4 Brontaal
Denken & vertalen vanuit Nederlands of vanuit gebarentaal?

Uitingen per taal:

Nederlands:
Sprak
Schrift
Zang
allen met poezie verweven

Gebarentaal
Gebaren
Signwriting

Lichaamstaal
Mimiek, houding
Dansen (choreografie)

Vraag:

Waar kan je muziektolken plaatsen in het schema?
Is het een- of tweerichtingsverkeer?

Verschillen en overeenkomsten:

Een mond versus twee handen
Stemintonatie versus mimiek
Auditieve ritme versus visuele ritme

Hoe meer mogelijkheden om jezelf uit te drukken, des te mooier een taal wordt.

5 Aanpak bij vertalen gedicht

vanuit Nederlands naar gebarentaal

Lees het hele gedicht minstens tweemaal door.
Hou de gedachtengang van het gedicht vast, het beeld dat de schrijver bij jou oproept.
Leg dat beeld vast met een paar steekwoorden.
Verwoord die beeld met gebaren en bouw dat stukje bij beetje uit.
Volg de pauze's tussen de alinea's maar laat gerust de zinsvolgorde binnen alinea vallen.
Hou rekening met culturele verschillen.

6 Aanpak bij schrijven van gedicht in gebarentaal

Kies een thema

liefde / leven en sterven / bloeien en groeien / wondere wereld /
zonnestraal en maneschijn / biggelende traan / ...

Kies een onderwerp binnen dat thema

recente gebeurtenis in eigen leven / mooie dingen / gevoel delen / uiten

Kies het soort gedicht,

met het geschreven Nederlands als voorbeeld:

een Sonnet, limick, Haiku of een vrije dichtvorm

Begin gewoon, wacht niet op creativiteit, muze of het aantal glazen wijn, geen smoesjes ;)

laat je partner of vrienden weten dat je iets moois aan proberen bent
pen de eerste zin of de (werk)titel neer.

hou de ontknoping, clou, climax en/of de rode draad in achterhoofd
werk er rustig naartoe

Denk in gebarentaal, denk in beelden

laat de woorden los; lees, denk en schrijf in gebarentaal, in gebaren

laat de rijm en klankassociatie in woorden los, zoek naar de rijm in beelden,
in gebaren,

vind vloeiende overgangen in gebaren en zinconstructies

schrijf de gebaren op in steekwoorden

Bouw de situatie / het metafoor langzaam op,

creeer een beeld of een gevoel

voorbeeld 1: zee – vissen – golven – vloedlijn

voorbeeld 2: boom (zie gedicht van Hans Andreus)

voorbeeld 3: huis (land - weg – dak – deur – ogen sluiten)

Je hebt één mond maar twee handen!

gebruik twee kolommen voor steekwoorden,
linkerkolom voor bijvoorbeeld linkerhand

gebruik een derde kolom voor mimiek of extra aantekeningen
voor rijmende overgang of situatieovergang

De moeilijkste stap; memoriseren

het gedicht voorlezen in gebarentaal is lastig en/of lelijk
probeer om het hele gedicht stukje bij beetje in jouw geheugen op te slaan
oefen steeds een stukje, totdat je het geheel in een keer kan vertellen

Voordracht gedicht in gebarentaal

Neem het applaus in ontvangst & wees trots!

Heb je gedicht eenmaal voorgedragen, dan onthou je dit voordracht maanden tot jaren nog

Als laatste stap kun je dit gedicht vertalen naar Nederlands en/of passende muziek
erbij zoeken of maken.

7 Voorbeeld van schrijven stukje gedicht in gebarentaal

thema: vrijheid
onderwerp: vlinders in natuur
gedicht: vrij, drie-regelig
verhaallijn: na regen komt blij- en vrijheid

rechterhand	linkerhand
zon -	
zon -	wolk
wolk	wolk
regen	regen
regenboog	basis van regenboog
gras	gras
bloeien	gras
bloem	bloeien
bloemen	bloem
	bloeiende bloem
	vleugels van vlinder
	vlinder
lucht	lucht
open lucht	open lucht

opvoering door de docent van bovenstaande gedicht